

Kleine profeten 1 – Hosea

Kerntekst: 2:16-17

Thema: **hoopvol oordeel**

- Lezing: Hosea 2:4-25

⁴Klaag jullie moeder aan! Klaag haar aan! Want zij is mijn vrouw niet meer en Ik ben haar man niet meer. Laat ze die hoerige opschik wegdoen van haar gezicht, de tekens van overspel tussen haar borsten weghalen. ⁵Anders zal Ik haar uitkleden, haar zo naakt laten staan als toen ze geboren werd; anders maak Ik haar dor als een woestijn, als een land van grote droogte, en laat Ik haar omkomen van dorst. ⁶Ook ontferm Ik me niet over haar kinderen, want ze zijn geboren uit overspel. ⁷Overspelig was immers hun moeder; de vrouw die hen gedragen heeft leefde in schande. Ze zei: 'Ik ga achter mijn minnaars aan, want zij zorgen voor mijn eten en drinken, voor wol en vlas, olie en wijn.'

⁸Daarom zal Ik haar met een doornhaag de weg versperren, met een muur zal Ik haar insluiten, zodat ze niet meer op pad kan gaan. ⁹Als ze dan achter haar minnaars aan wil gaan kan ze hen niet bereiken; ze zoekt maar kan hen niet vinden. Dan zal ze zeggen: 'Ik ga terug naar mijn eigen man, want toen had ik het beter dan nu.'

¹⁰Zij beseft niet dat Ik het was die haar graan, wijn en olie gaf. Het zilver en goud waarmee Ik haar verrijkte, werd besteed aan een Baälsbeeld. ¹¹Daarom zal Ik, als het tijd is voor de oogst, mijn graan en mijn wijn terugnemen; ook mijn wol en mijn vlas, waarmee ze haar naaktheid bedekt, zal Ik terughalen. ¹²Ik zal haar de kleren van het lijf rukken in het bijzijn van haar minnaars, en niemand die haar uit mijn greep kan redden. ¹³Aan alle dagen dat zij feestviert, haar hoogtijdagen, nieuwemaan en sabbat, aan al haar feestvreugde zal Ik een einde maken. ¹⁴Ik verwoest haar wijnstok en haar vijgenboom, waarvan zij zei: 'Het zijn geschenken die mijn minnaars me hebben gegeven.' Ik laat ze verwilderen; de dieren van het veld zullen ze kaalvreten. ¹⁵Ik zal haar straffen voor de feesten die ze aan de Baäls wijdde en waarop ze offers aan hen bracht; uitgedost met ringen en halssieraden liep ze achter haar minnaars aan. Maar Mij vergat ze – spreekt de HEER.

¹⁶Daarom zal Ik haar meelokken naar de woestijn en dan tot haar hart spreken. ¹⁷Daar zal Ik haar wijngaarden aan haar teruggeven, het Achordal maak Ik tot een poort van hoop. En zij zal mijn liefde beantwoorden als in de tijd van haar jeugd, als op de dag dat ze wegtrok uit Egypte. ¹⁸Dan, op die dag – spreekt de HEER –, zul je Mij 'mijn man' noemen in plaats van 'mijn Baäl'. ¹⁹De namen van de Baäls zul je niet meer in de mond nemen, Ik laat ze uit je herinnering verdwijnen. ²⁰Op die dag sluit Ik ten gunste van mijn volk een verbond met de dieren van het veld, de vogels van de hemel en alles wat rondkruipt op het land. Ik zal in hun land boog en zwaard en ander oorlogstuig stukbreken, zodat ze in rust en vrede kunnen leven. ²¹Ik zal je voorgoed tot mijn bruid maken. Ik zal je als bruid verwerven, in recht en gerechtigheid, in liefde en ontferming. ²²Mijn vrouw zul je zijn, want Ik beloof je trouw, en jij zult de HEER toegewijd zijn.

²³Op die dag – spreekt de HEER –
zal Ik antwoord geven.

Dan antwoord Ik de hemel

en de aarde antwoordt de aarde,

²⁴en de aarde geeft antwoord aan koren, olijfboom en wijnstok,
en zij antwoorden Jizreël,

²⁵want het land zaai Ik in met mijn volk.

Over Lo-Ruchama zal Ik mij ontfermen,

Lo-Ammi noem Ik weer mijn volk,

en dan antwoordt hij: 'Mijn God.'

- Tekst: Hosea 2:16-17

¹⁶Daarom zal Ik haar meelokken naar de woestijn en dan tot haar hart spreken. ¹⁷Daar zal Ik haar wijngaarden aan haar teruggeven, het Achordal maak Ik tot een poort van hoop. En zij zal mijn liefde beantwoorden als in de tijd van haar jeugd, als op de dag dat ze wegtrok uit Egypte.

Preek

Lieve mensen,

We durven het bijna niet meer te zeggen, maar je hoort het af en toe nog wel. Vaak als een voorzichtige vraag. Zou het kunnen zijn dat de onrust en spanning van de huidige tijd, zou het kunnen zijn dat dat een oordeel van God is?

Een spannende vraag. Voordat je daar ook maar iets zinnigs over kan zeggen, moet je eerst duidelijk hebben wat een oordeel van God inhoudt! Hoe werkt zo'n oordeel? En wat zou God er mee beogen? Nou, Hosea geeft ons daar een prachtig doorkijkje in. Een doorkijk naar het hart van God.

...

De tijd dat Hosea profeteert is een tijd van ongekende voorspoed. Alles gaat in Israël voor de wind. Er is economische groei. Politieke stabiliteit. En geopolitiek is het ook rustig. Er is geen externe bedreiging. Bondgenootschappen houden oorlog ver weg. Shalom. Vrede.

Mozes had al gezegd – vlak voordat ze het beloofde land intrekken – Mozes had gezegd dat dat verraderlijke omstandigheden. In Deuteronomium 6 staat:

Slide: ¹⁰Straks brengt de HEER, uw God, u naar het land dat Hij u zal geven, zoals Hij uw voorouders Abraham, Isaak en Jakob onder ede heeft beloofd. U krijgt daar grote, mooie steden, die u niet zelf hebt gebouwd, ¹¹huizen vol voorraden, die u niet hebt aangelegd, regenputten, die u niet hebt uitgehouwen, en wijnstokken en olijfbomen, die u niet hebt geplant. U zult er volop te eten hebben en verzadigd raken. ¹²Zorg er dan voor dat u de HEER niet vergeet, die u uit de slavernij in Egypte heeft bevrijd. ¹³Heb alleen ontzag voor de HEER, uw God, dien Hem en zweer alleen bij zijn naam. ¹⁴Laat u niet in met de goden van de omringende volken;

Dat is precies wat gebeurt. Een dreiging bij voorspoed: je vergeet God. Afgoderij is, dat je denkt dat je je rijkdom te danken hebt aan je harde werken. Of aan je slimme beleggingen. En voor de toekomst dat je afhankelijk bent van wat de beurskoersen doen. Dat je terugschrikt van de blokkade van de straat van Hormuz, met name wat dat doet met de brandstofprijzen. En wat dat voor gevolgen heeft voor jouw portemonnee. Je geeft dan het systeem veel te veel *credits*. Alsof je toekomst daarmee veilig gesteld kan worden. Dat lees je ook in Hosea:

Slide: ¹Israël was een weelderige wijnstok,

die volop vruchten voortbracht.
Maar hoe meer vrucht de wijnstok droeg,
hoe meer er op de altaren kwam;
en hoe rijker het land,
hoe rijker versierd de gewijde stenen. (Hosea 10)

We lezen hetzelfde ook in de tekst die Willem las (*voorlezen vers 7b*)

En ook als het gaat om de situatie van de wereld qua oorlog en vrede. Ook dan ben je snel geneigd tot afgoderij. Dan ben je bang dat leiders ons in een oorlog storten. Dan kijk je vol spanning naar de onderhandelingen tussen USA en Iran. Je maakt je zorgen als de NAVO uiteen dreigt te vallen, want waar is dan onze veiligheid? Alsof je voor je veiligheid en die van je kinderen afhankelijk bent van leiders en beslissingen in de VN en de EU. Ook dat lees je in Hosea. Ze vertrouwen op hun vredesverbond met de koning van Assyrië. Maar weet je hoe God die koning noemt?

Slide: ¹³Toen Efraïm merkte hoe ziek het was, en Juda zijn zwerende wonden zag, wendde Efraïm zich tot Assyrië om hulp te zoeken bij koning Kemphaan. Maar die kan geen genezing brengen, die heeft geen middel tegen hun kwalen. (Hosea 5)

Menselijke leiders en hun macht en beslissingen zijn geen oplossing voor jouw zorgen. Voor jouw angst voor de toekomst. Goede leiders zijn geen geruststelling dat het goedkomt met de wereld.

En toch vertrouwen ze in Hosea's tijd op hun eigen kunnen, de systemen waar ze in zitten en de leiders van de wereld. In tijden van voorspoed raken ze God kwijt. Ze vergeten Hem te dienen en leven met hun gezicht naar beneden: op het grondvlak moet het gebeuren. Daar hebben we controle over onze toekomst.

En dan volgt in Hosea Gods oordeel. Er komt dreiging. Oogsten gaan verloren. Tegenspoed en armoede. Legers trekken op en bedreigen buurlanden. Nog even en dan zullen ze ook onze landsgrenzen bereiken. Zo is het in die tijd. En God zegt: dat is mijn oordeel over jullie.

Onze systemen worden bedreigd. Cyberaanvallen kunnen zomaar onze voorzieningen platleggen. Als de landen stroomopwaarts van de rivieren alleen aan zichzelf denken, dan zijn wij de pineut als het gaat om genoeg water. We investeren miljarden in oorlogstuig, want de dreiging is reëel. Maar dat geld kan maar één keer worden uitgegeven. De balans raakt verstoord. Durven wij te zeggen: dit is Gods oordeel over onze manier van leven?

In Hosea is het duidelijk. Hoofdstuk na hoofdstuk kondigt hij Gods oordeel aan. Terwijl het nog zo lekker gaat. Er lijkt geen vuiltje aan de lucht. Maar binnen een generatie is alles wat opgebouwd is kapot. En de maatschappij failliet. Zo profeteert Hosea. Woestijntijd.

En is dat het dan? Laat God het daarbij? In de woestijn, waar het leven hard is. En de voorzieningen weg. Is dat het oordeel van God?

Nou, wat het bijzondere is van Hosea. Er zit een dynamiek in die denk ik geldt voor *elk* oordeel van God. God oordeelt niet om het daarbij te laten. Het is geen muur waar je op stukloopt en dat is het dan. Nee, in Hosea zie je *elke* keer: in het oordeel zit ook hoop. Het oordeel is niet het

einde. Want Gods barmhartigheid voor hardnekkige mensen wint het van zijn boosheid. Genade is groter, liefde is sterker.

Dat zie je prachtig in de woordkeus van Hosea. Het is liefdestaal. Lokken. Flirten. Verleiden. Terug naar het begin van de relatie. Dat je misschien geen cent te makken had, maar je had elkaar. En je ging in elkaar op. Had niets anders nodig dan de liefde van de ander. Je hart was er vol van en je maakte je geen zorgen. Dat beeld roept Hosea op. Naar de woestijn. Ooit, toen je bevrijd werd uit Egypte, mijn bruid. Toen was je helemaal van Mij afhankelijk. We waren zo intiem. Zo vertrouwd.

Was er in die tijd dan geen oordeel? We zijn zondige mensen. Dus was het allemaal koek en ei? Roze wolken tot aan de horizon? Nee, Hosea draagt geen roze bril. Hij noemt het Achordal. Dat dal, dat is een donkere episode. Je vindt dat in Jozua 7. Het gaat over de verovering van het beloofde land. En dan ineens is er een nederlaag bij de stad Ai. 36 doden. Terwijl Ai een klein dorp was, dat gemakkelijk in te nemen leek.

En die nederlaag komt, zo blijkt, omdat iemand God kwaad heeft gemaakt. Iemand had na de nederlaag van Jericho allerlei spullen verzameld voor zichzelf. Terwijl God dat verboden had. En daar kun je van alles over denken, het is een moeilijke geschiedenis. Vind ik ook. Maar wat er gebeurt is dit: door Gods oordeel stakt de ingang in het beloofde land. Het lijkt hopeloos. Als je al bij de verovering van een klein dorp 36 soldaten verliest. Dat belooft niet veel goeds. Stop hier de belofte van God? Dat jouw weg naar het beloofde land leidt?

In het Achordal wordt uiteindelijk Gods oordeel over Achan voltrokken. En die plek van Gods oordeel wordt uiteindelijk een poort naar het beloofde land. Een deur van hoop. Dát is het doel van Gods oordeel. Niet dat je er op stukloopt. Maar dat je verder geleid wordt en weer op weg geplaatst wordt. Op de weg naar heelheid, vrede, feest. Dat is waar God heen wil met je leven. Ook als Hij oordeelt is dat de uitkomst. Het dal Achor wordt een poort van hoop. Dat is waar Hosea aan refereert.

En dat zie je altijd als God oordeelt. Bijvoorbeeld ook op Gogotha. Dat is een plaats van duisternis en vloek. Van gewezen en tandengeknars. Maar daar stopt het niet. Want het wordt weer licht. Het is volbracht! Liefde wint. Barmhartigheid is sterker dan het oordeel. Het kwade mondt uit in het goede.

Ik vind dit patroon ook hoopvol als we belijden dat Jezus terugkomt om te oordelen de levenden en de doden. Het oordeel van God, van Jezus, is nooit een eindpunt. Maar altijd het begin van een proces van loutering en heling. Uiteindelijk wordt het licht.

Maar goed: terug naar de vraag van het begin. Is de huidige tijd oordeel van God? Het zou zomaar kunnen dat Hij jou en mij door deze tijd wil laten nadenken. Zodat je je hoop weer meer vestigt op Hem. In plaats van op allerlei onzekere processen en systemen. In plaats van beslissingen van mensen. Vertrouwen op God.

Dat je ook je priesterlijke taak: bidden voor deze wereld. Alle mensen bij God brengen. *Vergeef hen, want ze weten niet wat ze doen.* Hoopvol handelen. Tot zegen zijn. Niet pessimistisch voorspellen dat de wereld naar de Filistijnen gaat. Dan geef je afgoden te veel eer. Door te denken dat deze wereld aan processen en mensen is overgeleverd. Het is niet zo. Er is hoop!

Omdat jouw en mijn wereld uiteindelijk niet in mensenhanden ligt. Of overgeleverd is aan een onvoorspelbaar lot.

Nee, Jezus is aan de macht. Hij zorgt er voor dat het niet uit de hand loopt. En dat uiteindelijk de liefde wint.

Amen